

דבר חיים

"אתה יודע מה הבעיה?" סך לי ת"ח גדול - חתנו של אחד מגדולי ישראל שליט"א המפורסמים, "הבעיה שלנו היא שלא מלמדים בחיידים זהירות בדרכים!"

כך פשוט. דברים אלו גם כותבים בקריאתם בד"ץ העדה החרדית, מאה שערים, ירושלים: "חייבים כל תלמודי התורה לדאוג שתלמידיהם יקבלו הדרכה בנושא זהירות בדרכים!" (נתיבות חיים עמ' תקטו)

כך גם מתריעים מרן הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א ומרן הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א במכתבם: "...לעסוק במוסדות החינוך בדבר חובת הזהירות בדרכים. ובוודאי שחיזוק הדבר יביא תועלת מרובה להתעוררות ולחינוך בעניין הזהירות בדרכים שהוא בגדר הצלת נפשות" (נתיבות חיים עמ' תקטו). וזו גם דעת רבינו מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל (קול קורא, נתיבות חיים עמ' תקכ). קצת מספריים.

נכון לשנה זו החיידים (מוסדות הפטור) מונים בלעה"ר למעלה מ-190 מוסדות חינוך.

על מנת לשבר את האוזן, מדובר על יותר מ-50% מכלל מוסדות החינוך החרדיים, ועשרות אלפי (!) ילדים בלעה"ר.

ילדים אלו - ילדינו שלנו, בוקר, צהרים וערב מפלסים דרך במבחן הישרדות בינות לכלי רכב, חלקם כלי רכב כבדים, נתונים לחסדם של נהגים אצים וממהרים.

כאשר אנו שולחים אותם לחיידך, האם אנחנו שולחים אותם רגועים? בלב שקט?

האם ילדינו יודעים את כללי הזה"ב? האם הם לומדים ויודעים מהם הסכנות, ממה יש להיזהר, ואיך יש להיזהר? חיים את זה?

דוח"ת "יבשים" של המשטרה מצביעים על רמת היפגעות בתאונות דרכים בציבור שלנו ביחס של יותר מכפול מהכללי (15% לעומת 33%), במיוחד אצל הבנים. זוהי עובדה יבשה. יבשה כל כך, כזו שיובשה מרטיב כריות של אימהות ואבות שכולים ל"ע".

האם הסיבה הנראית לעין בשר דום איננה חוסר חמור בחינוך לבטיחות בדרכים בחיידרים?

מעבר לכך, רמת ההיפגעות בבני ברק היא ללא כל פרופורציה ביחס לשאר הערים החרדיות, כאשר דוח"ת משטרה (שוב "יבשים") מצביעים על יחס של 83% מתוך סך כלל תאונות הדרכים בערים החרדיות.

זה כואב.

פעם, פעם, לפני 50 שנה, כשרבים מקוראי טור זה וכותב השורות בכללם, עדיין לא נולדו. בני ברק הייתה מושבה. מעין כפר.

ריח התפוזים מ'פרדס ברמן' המיתולוגי היה נישא באויר עד לפאתי 'השומר', ומדי פעם היה ניתן לראות ילדים משתובבים ב'כביש', קופצים על עגלת מוכר האבטיחים הרתומה לסוס דוהר ומשעשע. מוחאים כף.

זה היה פעם.

כיום בני ברק היא עיר עמוסה ושוקקת רכבים. מ"קוקה קולה" בצפון ועד BSR במערב. עיר שכבישיה מקשרים בין ת"א פ"ת והערים הסובבות. עיר בה כמות נסועת הרכבים יכולה להתחרות בכבישי ירושלים-ת"א.

זעקת הרבנים ומרנן גדולי ישראל שליט"א על החובה ללמד זהירות בדרכים בחיידים מהדהדת באוזנינו?

האם הבעיה מדירה שינה מעיינו? חובה ומצוה קדושה לפעול, להפעיל, לבקש ולהשפיע בכל מקום אפשרי עד לתיקון הבעיה.

"ואל יאמר אדם כדעת העכ"ם הטיפשים האומרים: 'אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר' ואין נסתר מחמתו' ואין מידו מציל' כתיב. כי אך שקר נחלו. כי הוא צוה: 'ונשמרתם!' (ר"א פאפו זצ"ל 'פלא יועץ', ערך שמירה).

קריאת קודש מהגאון הגדול רבי יצחק רצאבי שליט"א בעל מחבר שולחן ערוך המקוצר:

"לכל הפחות את הכללים שקבעו המומחים יש לקיים, ולא עוד אלא שהמחמיר תבוא עליו ברכה!"

יצחק רצאבי ♦ ITZHAK RETZABI
ראש כיה"ד בית הוראה ומכון עמלנת צדיק
וראש מוסדות יד משה"ץ בני ברק
מדין שלחן ערוך המקוצר ה"ח
ססקי מהר"א רת ש"ת נולדת יצחק ב"ר ועוד

לקי יום רביעי כ"ח שבט ה'תשע"ד ב"שכ"ה

בואו ונחזיק טובה מרובה מעומקא דליבא להאיי גברא רבא ויקרא כש"ת הרה"ג אשר מורסקי שליט"א מהעיר מודיעין עילית ת"ו שמוכה את הרבים בהלכות שמירת הנפש בדרכים, דקיי"ל כל הדרכים בחוקת סכנה, כ"ש וק"ז אלף פעמים בומנינו שנתחדשו הרכבים והמכוניות המהירות, ונכלל במצות ונשמרתם מאד לנפשתיכם שבתורתנו הקדושה.

עניינו הרואות שרבים מלוללים בעניין ולא חסים על חיי עצמם וכ"ש על חיי אחרים, בחשבם שאינם אלא חוקי התנועה שקבעה המדינה, ובפרט שהעניין נתחדש מקרוב ולא נתפרשו הלכותיו בשו"ע ושאר פוסקים, על כן טוב עשה לזכות את הרבים בספרו הגדול נתיבות חיים לערוך הדברים על השלחן בטוב טעם ודעת, אשריו ואשרי חלקו דעסקי מר בחיי דברייתא וכנס לפונדק אחד כל הנהוץ בזה, ירבו כמותו בישראל.

כדאי שהדברים ידונו בפרהסיא בהיכלי התורה, בע"פ ובכתב. ולברר דלא שייך בזה הא דכתובות דף ט"ל ע"א משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר שומר פתאים ה', וכן הא דשבת קכ"ט ע"ב כיון דדשו ביה רבים שומר פתאים ה'. וכמדומה אני דשייך לפלפל בגדרים הללו, ולא נתבררו העניינים כל צרכם בספרים שעיינתי בהם וזלת מעט מוער. ובכל אופן יש להדגיש שלכל הפחות את הכללים שקבעו המומחים בדבר יש לקיים, ולא עוד אלא שהמחמיר תעביט. יישר כוחכם שאתם מעוררים על העניין בעלונים מדי חודש בחודש וכיוצא"ב, תחזקנה ידיכם וזכות הרבים תלויה בכם.

ביקרא דאורייתא
העב"י יצחק בכמהר"ן רצאבי יצ"ו

עמלנת צדיק יצחק רצאבי יצ"ו

הצב"י
יצחק רצאבי
בני-ברק

רח' בירנבוים 13 בני ברק 51647, טלפון 03-6741445 13 BIRNBAUM ST. Bnei BRAK 51647 TEL. 03-6741445
כלת קהל ושאלות בטלפון בין השעות 2:00-2:30 בצהרים (כולל יום ששי) 10:00-10:30 בערב - בל"ג

בלכתך בדרך

מנהלה הרוחני של ישיבת 'כפר חסידים' המשגיח הגה"צ רבי דב יפה שליט"א הגיע להתכנסות של ילדי תלמוד התורה ברכסים, לביקור כבוד. "אלו מצוות אפשר לקיים בנסיעה לתלמוד תורה?" הציג בפניהם את שאלתו, והמתין לשמוע את תשובותיהם. תשובות שונות נשמעו מפיותיהם הטהורים של הילדים. הראשון אמר "מצות תלמוד תורה", השני אמר "מצות 'ואהבת לרעך כמוך'", השלישי - "תפילת הדרך" וכן הלאה. פניתי אל הילדים - מספר המשגיח - ואמרתי להם: "על כל המצוות הנכם חושבים, ומגיע לכם פרס גדול על כך. אמת. אך מדוע אינכם מעלים על הדעת את קיומה של מצוה חשובה ביותר המשתייכת ישירות לנסיעה בדרכים והיא מצות 'ונשמרתם מאד לנפשותיכם?' "להיזהר בירידה מהרכב. להשגיח במשנה זהירות כיצד אתם חוצים את הכביש בדרך לחיידך, לשים לב לעבור רק במעבר חצייה, לא לרוץ, לא להגיח לכביש במפתיע. הלא גם כל אלה הן מצוות חשובות עד מאד וקשורות באופן מוחלט לאותה שעה שאתם עושים בדרכים", החכים רבי דב את הילדים.

(ספר 'נתיבות חיים', שער האגדה)

יש לך עובדה על גדולי ישראל? פנה אלינו עוד היום והיה שותף להצלת נפשות

סקסור

אגרות חיים

תגובות ומכתבי קוראים

כבוד ר' אשר, ארנן חיים בדרכים שלום רב, וישר כח על כל מה שאתם פועלים בענין הצלת נפשות. ישנה תופעה מצערת שאני מבקש להתיר מפניה מלא בזה זו. המדובר הוא על ילדים ונערים הרובים על אופניים במהירות על המדרכה. לא אחת הייתי צד לפגיעת אופניים בחולק רגל שחלק לתוונו על המדרכה. "אדם מוצדק צולט" ואסור להרשות לילדים לרכב על המדרכה. אם אין ברירה ורכבים על המדרכה, חובה להזהירם לרכב לאט ובזהירות רבה ביותר. וכתבו התוספות (ב"ק) שיוצרי משבצוק אדם להיזהר לא להנצק צריק להיזהר לא להציק אחרים. ואין זה ממוזת הרחוקות של עם ישראל. והנה לפני מספר ימים ירד רכב במהירות על כלי הנקרא כפי ששמעתי "מימבה אוירון", פלג בקטיס בן 80 והסילו ארבה בחבטה, וכל כך קשה פלג בו, שהקטיס הצדק לאפסו בגיית החוליס לתפירות פצציו. אסור באיסור תורה לתת לילדים האפשרות להציק בק! ולשמורם ויוצט ולניהם תבוא ברכת הטוב.

בברכה, הרב אהרן ישעי' רוצר מח"ס "שערי אהרן" עה"ת רח" ה"ב ש"ק, בני ברק

כבוד ארנן חיים בדרכים, שלום רב רציתי לבקש את אפשר לפעול על מנת שהיו משמרות זה"ב במעברי החציה המודיעין צולית ליד בני הספר, תלמוד התורה והגנים בשעות 8:00 - 13:30. בשנה האחרונה יצא לי פעמים רבות לחכות לילדי המעבר החציה ברחוב יהודה הנשיא 26 בברכפלד, וזה היה מחירי לראות בכל פעם מחדש כל כך הרבה ילדים משתחררים - מבית הספר מתלמוד התורה והגנים כולם יחד, ונוסעים לחצות, וכל הרבנים מציצים במהירות... פעמים רבות הצפירי הרבה ילדים, כאשר ביד אחת אני מחזיק את תינוק ומנסה לתמוך בין כל החולות, אך זה מאוד מאד לא בטוחותי. ילד אחד קופץ צוד לפני שאני אומר, ילד שני חולק מאוד לאט ורכב כבר מתקרב... וכו'.

אני חושבת שמשמרות זה"ב (או ההתנדבות אלו בטי. אפרס פסיונירים) יש בהם תועלת גדולה להצלת חיי ילדינו. אשמח לקבל מומים צדכון בק.א.

ישיר כח על כל פולטכס, מ. לו, ברכפלד, מודיעין צולית

הסגולה הטובה ביותר!

מחפש סגולה?

היה שותף להקמת ותפעול פרויקט הדרכות זה"ב 'ונשמרתם בדרכים' בתלמודי התורה, בהוראת ובהכוונת הרבנים וגדולי ישראל שליט"א

תרום עכשיו! וזכה במצות הצלת ילדי ישראל

להצלחת

דוד בן זבורה ויהודה בן רבקה

נייד: 054-842-36-49 (לתרומות בלבד)

יו"ל ע"י ארגון 'חיים בדרכים' (עמותה רשומה מל"ר 7-056455-58) משרד: נתיבות המשפט 93/11 מודיעין עילית 7182213 טל': 0765-40-59-90 פקס: 0765-100-191-191 ב: chaim-b@bezeqint.net www.chaimb.org.il 'נתיב' כשר

להשאלת כסאות ביטוח באחד הגמח"ס ברחבי הארץ, יש לפנות לטל' הנ"ל, או בדוא"ל.

להצטרפות למשפחת חיים בדרכים, לקבלת מצוות זה"ב או העלון, ללא עלות, שילחו בקשה למייל הזה"ב.

מותר ומצוה להדפיס את העלון ממתכונתו, להפיצו ולהציל נפשות.

לביור אודות ספר ההלכה 'נתיבות חיים' הלכות 'ונשמרתם' בדרכים או הספר 'קיצור נתיבות חיים', ניתן לפנות לטל': 0765-40-59-90 (להשאיר הודעה בתא הקולי)

דרך ההלכה

מתוך ספר ההלכה "נתיבות חיים" - הלכות שמירת הנפש בדרכים, שבהסכמת כל גדולי ישראל.

הלכות מתוך הפתיחה לספר 'נתיבות חיים'.

איסור שקר

פתיחה, סעיף יט

המוציא מפיו דבר שקר, עובר על מצות עשה מן התורה, שנאמר 'מדבר שקר תרחק' (שמות כג, ז). ומצוה זו היא היחידה שנאמר בה לשון 'הרחקה', ללמדך שחובה גדולה על האדם להרחיק את עצמו מן השקר, ולהתבונן מראש שמעשיו לא יגרמו לו לשקר לבסוף.

והנוסע שלא בזהירות, מצוי שאחד מהממונים על הדרכים עוצר אותו, וטוען כלפיו שעבר על התקנות, כגון שנסע מהר וכדו', והוא משקר ומכחיש, או מערב בדבריו דברי שקר שלא עשה כן, או שעשה חלקו, או משיב שממהר לפיקוח נפש, ושאר אמתלאות שוא ושקר וכו', במטרה לפטור עצמו מקנס או מעונש, ועלול להיכשל בזה ולעבור על מצות עשה דאיסור שקר, ושלמה המלך ע"ה אומר, 'תועבת ה' שפתי שקר' (משלי יב, כב).

ולכן, החכם עיניו בראשו להתרחק ממצב שיביאו לשקר לבסוף, ובשעה שיוצא לדרך יקבל על עצמו במחשבתו תחילה, לנסוע באופן כזה שלא יוצרך לשקר ולתרץ מעשיו הרעים.

מקורות:

כל אדם מישראל מזהיר באיסור תורה שלא לשקר, גם לא דיבור שקר בעלמא שאין בו הפסד לחברו, שנאמר 'מדבר שקר תרחק' (רשב"ץ בזהר הרקיע מצוה קנט, יד רמה ב"ב קעב, א ועו"פ), ויש אומרים שמן התורה אסור לשקר רק שקר הגורם היוק או שאר רעה לחבירו (יראה סי' רלה. עיי' בספר ניש שפתיים כלל א), ונקט החפץ חיים להלכה כדעה הראשונה (פתיחה עשיין יג, חובת השמירה פ"ב בהגהה).

ומצוה זו היא המצוה היחידה שנאמר בה לשון 'הרחקה', להורות על גודל ההרחקה שיש להתרחק מכל דבר שקר, כמו שכתב המסילת ישרים (פרק יא), "מדבר שקר תרחק". ותראה שלא אמר משקר תשמר, אלא 'מדבר שקר תרחק', להעיר אותנו על ההרחק הגדול והבריחה הרבה שצריך לברוח מזה".

ובא וראה לשון החינוך (מצוה עד), "כי השקר נתעב ונאלח בעיני הכל, אין דבר מאוס ממנו, והמארה והקללות בבית כל אוהביו, מפני שהשם יתברך אל אמת וכל אשר איתו אמת, ואין הברכה מצויה וחלה אלא במתדמים אליו במעשיהם, להיותם אמיתיים כמו שהוא אל אמת, ולהיותם מרחמים, כמו שידוע שהוא רחום, ולהיותם גומלי חסדים כמו שהוא רב החסד, אבל כל מי שמעשיו בהפך מידותיו הטובות, והם בעלי השקר שהם בהפך מידותיו ממש, כמו כן תנוח עליהם לעולם מה שהוא הפך מידותיו, והפך מדת הברכה שהיא בו היא המארה והקללה, והפך השמחה והשלום והתענוג שהם איתו, הוא הדאגה והקטטה והצער, כל אלה חלק אדם רשע מאלקים, ועל כן הזהירנו התורה להרחיק מן השקר הרבה, כמו שכתוב 'מדבר שקר תרחק'. והנה הזכירה בו לשון ריחוק לרוב מיאוסו, מה שלא הזכירה כן בכל שאר האזהרות".

ומצוי שאדם נוהג שלא בזהירות, מסכן ומסתכן, וכשטוען כלפיו הממונה על הדרכים, הוא משתמש באמתלאות שוא ושקר, וטוען שלא ידע או שמיהר לפיקוח נפש וכיוצ"ב, במטרה להציל עצמו מקנסות, וכיוון שהקנסות שקונסים הממונים על התנועה, הם מן הדין כמו שכתב הגר"מ גרוס שליט"א (מנוחת אמת פ"ד הערה כ), לכן, דברי שקר כנ"ל, הם בכלל האיסור שקר דאורייתא. ומלבד זאת, הרי מצוי מאוד שממשיך בדברי שקר גם יותר מן הצורך להציל עצמו מקנס, ובוה עובר על עשה דאורייתא של איסור שקר. ולכן, החכם עיניו בראשו, שקודם יציאתו לדרך יקבל על עצמו לנסוע בזהירות כדון, כדי להמנע ממצב שיביאהו לבסוף לידי איסור שקר (עיי' שבועות ל-לא, וביאור הגר"א לאבות א, ט).